

Reede, 24. aprilli 2009

ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon ja selle fakultatiivprotokoll

P6_TA(2009)0334

Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2009. aasta resolutsioon Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja selle fakultatiivprotokolli sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt

(2010/C 184 E/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2008)0530);
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassambleel 13. detsembril 2006 vastu võetud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni („konventsioon”);
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassambleel 13. detsembril 2006 vastu võetud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni fakultatiivprotokolli („fakultatiivprotokoll”);
- võttes arvesse oma 3. septembri 2003. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Puuetega inimeste õiguste ja väärkuse edendamiseks ning kaitsmiseks õiguslikult siduva ÜRO instrumendi loomine” ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni 30. oktoobri 2003. aasta teatist „Võrdsed võimalused puuetega inimestele: Euroopa tegevuskava” (KOM(2003)0650) ja Euroopa Parlamendi 20. aprilli 2004. aasta resolutsiooni selle kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2006. aasta resolutsiooni puudega inimeste ja arengu kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2005. aasta teatist „Puuetega inimeste olukord laienenud Euroopa Liidus: Euroopa tegevuskava 2006–2007” (KOM(2005)0604) ja Euroopa Parlamendi 30. novembri 2006. aasta resolutsiooni selle kohta ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 26. aprilli 2007. aasta resolutsiooni puuetega naiste olukorra kohta Euroopa Liidus ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 23. mai 2007. aasta resolutsiooni inimväärse töö tagamise kohta kõigi jaoks ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2007. aasta teatist „Puuetega inimeste olukord Euroopa Liidus: Euroopa tegevuskava 2008–2009” (KOM(2007)0738);
- võttes arvesse oma 17. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta (2010) kohta ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ ELT C 76 E, 25.3.2004, lk 231.

⁽²⁾ ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 148.

⁽³⁾ ELT C 287 E, 24.11.2006, lk 336.

⁽⁴⁾ ELT C 316 E, 22.12.2006, lk 370.

⁽⁵⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 742.

⁽⁶⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 321.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstit, P6_TA(2008)0286.

Reede, 24. aprilli 2009

- võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 17. märtsi 2008. aasta resolutsiooni puuetega inimeste olukorra kohta Euroopa Liidus ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse oma 20. mai 2008. aasta resolutsiooni edusammude kohta võrdsete võimaluste ja mitte-diskrimineerimise valdkonnas ELis (direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ ülevõtmine) ⁽²⁾;
 - võttes arvesse oma 24. aprilli 2009. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt ⁽³⁾;
 - võttes arvesse oma 24. aprilli 2009. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni fakultatiivprotokolli sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raporteid ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A6-0229/2009 ja A6-0230/2009);
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et kõik liikmesriigid on konventsiooni ja selle fakultatiivprotokolli allkirjastanud, aga seni on ainult seitse liikmesriiki need ratifitseerinud;
- B. arvestades, et konventsioon edendab ja kaitseb kõikide puudega inimeste, sealhulgas tugevamat toetust vajavate inimeste inimõigusi;
- C. arvestades, et fakultatiivprotokollis nähakse ette võimalus, et puudega üksikisikud (üksikisikute rühmad), kes leiavad, et konventsiooniosalised rikuvad konventsiooniga sätestatud õigusi, võivad esitada pöördumisi komiteele,
1. kiidab heaks konventsiooni ja selle fakultatiivprotokolli sõlmimise ühenduse poolt;
 2. palub komisjonil ja nõukogul kui ühenduse seaduslikel esindajatel anda ratifitseerimiskirja Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile hoiule enne 3. detsembrist 2009;
 3. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid ratifitseeriks konventsiooni kiiresti ja täies ulatuses, jõustaksid selle sisu ja looksid vajaliku materiaalse infrastruktuuri;
 4. kutsub liikmesriike üles fakultatiivprotokolliga ühinema ja/või seda ratifitseerima, et anda puudega inimestele, kelle õigusi on rikutud, võimalus sellise rikkumise vastu võitlemiseks ning tagada nende kaitse igasuguse diskrimineerimise vastu;
 5. nõuab tungivalt, et komisjon selgitaks ühenduse pädevuse võimalikku ulatust seoses konventsiooniga; teeb ettepaneku rõhutada deklaratsioonides loetletud ühenduse aktide soovituslikku laadi ⁽⁵⁾; rõhutab, kui tähtis on tõsta deklaratsioonides esile Euroopa Ühenduse pädevust toetada puudega inimeste õigusi ja kaasamist arengukoostöös ning humanitaarabi alal, tervise- ja tarbijaküsimustes;

⁽¹⁾ ELT C 75, 26.3.2008, lk 1.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0212.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0312.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0313.

⁽⁵⁾ Euroopa Ühenduse deklaratsioon konventsiooni artikli 44 lõike 1 kohaldamise kohta (nõukogu otsuse eelnõu (1.osa) 2. lisa) ning Euroopa Ühenduse deklaratsioon konventsiooni fakultatiivprotokolli artikli 12 lõike 1 kohaldamise kohta (nõukogu otsuse eelnõu (2.osa) 2. lisa) (nõukogu otsuse Vol. I, Illisa) ja Euroopa Ühenduse deklaratsioon fakultatiivprotokolli artikli 12 lõike 1 kohaldamise kohta (nõukogu otsuse Vol. II 2. lisa).

Reede, 24. aprilli 2009

6. kutsub komisjoni üles kasutama EÜ asutamislepingu artiklit 3 alusena, et määrata kindlaks ühenduse pädevuste ulatus seoses konventsiooniga, mis on loetletud Euroopa Ühenduse deklaratsioonis konventsiooni artikli 44 lõike 1 kohaldamise kohta, mis on toodud nõukogu otsuse eelnõu 2. lisas; rõhutab, et on väga tähtis tõsta selle deklaratsiooni kohaldamisel esile arengukoostööd, tervise- ja tarbijaküsimusi;

Konventsiooni ja fakultatiivprotokolli rakendamine

7. toetab liikmesriike, kes on alustanud konventsiooni ja selle fakultatiivprotokolli järkjärgulise rakendamise protsessi, ning kutsub ülejäänud liikmesriike sama tegema;

8. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma kõik konventsiooni sätted õigusesse üle, nägema ette meetmed ja rahalised vahendid, mis on vajalikud nende rakendamiseks kindlaksmääratud tähtaegadeks, ning püstitama selleks kvantitatiivseid eesmärke; ergutab liikmesriike vahetama rakendamist puudutavat teavet ja parimaid tavasid;

9. kutsub liikmesriike üles rakendama soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist otsustes, mis käsitlevad puudega naistele ja meestele, tüdrukutele ja poistele suunatud poliitikat ja meetmeid, ning nende otsuste rakendamisel kõikides valdkondades, eriti mis puudutab integratsiooni töökohal, haridust ja võitlust diskrimineerimise vastu, ning võtma vastu õigusakte, et kaitsta puudega naiste ja tütarlaste õigusi avalikes kohtades ja nende kodus toimuva seksuaalse kuritarvitamise ning psühholoogilise ja füüsilise vägivalla juhtudel, ning toetama sellise vägivalla ohvriks langenud puudega naiste ja tütarlaste paranemist;

10. kutsub liikmesriike ja ühenduse institutsioone üles tagama liidu puudega kodanikele ning puudega inimeste organisatsioonidele sellise teabe vaba kättesaadavuse, mis käsitleb nende konventsioonist ja selle fakultatiivprotokollist tulenevaid õigusi, ning tagama, et seda teavet levitatakse asjaomastele kodanikele ning organisatsioonidele kujul, mida nad saavad kasutada;

11. rõhutab, kui tähtis on anda komisjonile kõik vajalikud rahalised vahendid ja inimressursid, et ta saaks olla keskus konventsiooni rakendamisega seotud selliste küsimuste puhul, mis kuuluvad ühenduse pädevusse; nõuab sellise menetluse sisseseadmist, mis võimaldaks saada täpse ülevaate kõikidest Euroopa ja liikmesriikide poliitikavaldkondadest, mis mõjutavad konventsiooni rakendamist; palub, et komisjon annaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule regulaarselt aru rakendamise edenemisest;

12. kutsub liikmesriike üles vastavalt konventsiooni artikli 33 lõikele 1 määrama oma halduskorralduse kohaselt valitsussüsteemis ühe või mitu üksust, kes tegelevad konventsiooni riikliku rakendamise ja järelevalve küsimustega, ning kaaluma valitsussüsteemis kooskõlastusmehhanismi loomist või määramist, et soodustada tegevust eri sektorites ja eri tasanditel; palub pöörata erilist tähelepanu asjakohase sõltumatu järelevalvemehhanismi loomisele vastavalt konventsiooni artikli 33 lõikele 2 ja kooskõlas riiklike asutuste staatust käsitlevate põhimõtetega – Pariisi põhimõtted, mis võeti vastu ÜRO Peaassamblee 20. detsembri 1993. aasta resolutsioonis 48/134;

13. nõuab tungivalt, et ühendus ja liikmesriigid edendaksid hästi kooskõlastatud sotsiaalset dialoogi huvitatud partnerite vahel ning kaasaksid aktiivselt puudega inimeste organisatsioone konventsiooni rakendamisse ja järelevalvesse vastavalt konventsiooni artiklite 4 ja 33 lõikele 2;

*

* *

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.